

Lukas kapitel 2. Övers och komm: Bo Giertz

Evangelium enligt Lukas Kapitel 2 Frälsarens födelse (Luk 2:1–7)

Översättning

Vid den tiden utgick från kejsar Augustus ett påbud att hela riket skulle skattskrivnas. Denna första skattskrivning hölls då Kvirinius var ståthållare över Syrien. Då färdades alla var och en till sin stad för att skattskrivnas. Så drog också Josef upp från Galileen och staden Nasaret till Judeen, till Davids stad som heter Betlehem, eftersom han var av Davids hus och släkt, för att skattskrivnas tillsammans med Maria, sin trolovade som väntade barn. Medan de var där, var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem i härbärget.

Kommentar

Kejsar Augustus regerade från år 30 före Kristus till år 14 efter. Under sin långa regering genomförde han en skattereform i hela sitt väldiga rike, det som grekerna gärna kallade ”världen” eller ”jordkretsen” (oikoumene), därför att det omfattade större delen av den då kända världen. Det ordet används också här och kan översättas med ”världen” eller ”riket”.

En sådan skattskrivning krävde lång tid. Den började med en första registrering av befolkning, jordegendom och förmögenhet (det är den Lukas här syftar på) och avslutades med den egentliga taxeringen, som – enligt en uppgift hos den judiske historikern Josefus inte tycks ha verkställts förrän år 6-7 e Kr. Vi vet numera ganska mycket om dessa skattskrivningar, tack vare en del inskrifter från Syrien och framför allt papyrusfynd i Egyptens ökensand. Av dem kan man se att taxeringen i Egypten förnyades vart fjortonde år och att alla medborgare, både män och kvinnor, skulle inställa sig på sin hemort för att registreras och lämna uppgifter. Josef hörde hemma i Betlehem. Eftersom jorden i Palestina ofta tillhörde släkten och delägarskapet var invecklat och vållade skattemyndigheterna stort besvär, kan det ha varit dubbelt nödvändigt för Josef att färdas till Betlehem.

Kvirinius var en förnäm romare, som vid olika tillfällen hade viktiga uppdrag som militärbefälhavare och guvernör i främre Orienten. Vid det här tillfället var han sannolikt kejserlig ”legat” med särskilda fullmakter. Den kritiska forskningen ville tidigare göra gällande, att Lukas tagit fel, men senare fynd har visat att kritiken – som så ofta – berodde på bristande kunskap om de faktiska förhållandena.

Bakgrunden till berättelsen om Jesu födelse är alltså denna skattskrivning. Kejsaren med sin oinskränkta makt över det mesta av den civiliserade världen sätter människorna i rörelse och tvingar dem att färdas långa vägar och bo i överfyllda härbärgen eller tränga in sig bland husdjuren, allsammans för att kunna kräva dem på pengar. Och samtidigt blir han ett redskap åt den som verkligen råder över hela världen och för länge sedan låtit ett profetiskt budskap gå ut som förkunnat att en frälsare skulle födas i den stad, dit Josef nu måste bege sig. Så vill evangeliet visa oss, vem som verkligen har makten över alla människor och vad som verkligen sker i det som tycks ske.

Medan Maria är i Betlehem, kommer hennes stund. Hon föder sin förstfödde son. Att hon själv lindar honom är ett tecken på ensamhet och övergivenhet. Det hade inte funnits plats för dem i det överfyllda härbärget. De hade fått tak över huvudet bland djuren. Det kan ha varit hos någon fattig bonde, som – liksom många araber i dag – hade sina djur i ena halvan av sitt enda rum. Men en tidig uppgift (hos martyren Justinus omkring 150) säger att det rörde sig om en grotta. Grottor finns det gott om i Palestina, och de används ofta som stall för husdjuren. Vi vet, att platsen för Jesu födelse redan omkring år 130 besöktes av kristna pilgrimer och att det var en grotta strax utanför Betlehem, just på den punkt där en resande som kom från Jerusalem bör ha hamnat, sen han förgäves vandrat längs den långa bygatan för att söka tak över huvudet. Det är den platsen som Födelsekyrkan nu står. Var det fråga om en grotta, så var krubban tämligen säkert en fördjupning som man huggit ut i den mjuka kalkstenen.

Betlehems herdar (Luk 2:8–20)

Översättning

I samma trakt var några herdar ute på marken och höll vakt om natten över sin hjord. Plötsligt stod en Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet strålade omkring dem, och de greps av stor fruktan. Men ängeln sade till dem: Bli inte förskräckta! Se, jag kommer till er med ett glatt budskap om en stor glädje, en glädje för allt folket. I dag har en Frälsare blivit född åt er i Davids stad. Han är Messias, Herren. Och detta skall bli tecknet för er: Ni skall finna ett nyfött barn, som ligger lindat i en krubba.

Och plötsligt var ängeln omgiven av ett stort följe ur den himmelska härskaran, som sjöng Guds lov och sade:

Ära vare Gud i höjden,

och frid på jorden

åt alla dem som har hans välbehag.

När änglarna hade farit upp från dem till himmelen, sade de till varandra: Kom låt oss gå till Betlehem och se detta som hänt, det som Herren har låtit oss veta. Och de skyndade iväg och fann Maria och Josef och den nyfödde som låg i krubban. När de fick se honom, berättade de vad som blivit dem sagt om det barnet. Alla som hörde det fylldes av häpnad över det som herdarna hade att säga. Men Maria gömde allt detta eftertänksamt i sitt hjärta.

Så vände herdarna tillbaka och prisade och lovade Gud för allt som de hört och sett, alldeles så som det blivit dem

sagt.Kommentar

Strax utanför Betlehem började ödemarken. Här, bortom de odlade fälten, fick fåren beta. Att ha hand om dem var ett hårt arbete som de flesta ville slippa. Det ligger därför en djup mening i att herdarna var de första som fick veta att Messias hade kommit och de första som samlades omkring honom. De var fattiga och illa lottade, de som fått ta det sämsta arbetet och måste vaka när andra sov. Ängeln kommer med budskapet om en glädje som gäller ”allt folket”. Herdarna är beviset på att det bokstavligen är sant. Ingen är för ringa. Människors rangordningar gällde inte mera. Det som människor sätter nederst på skalan kan Gud utvälja. Det ligger eftertryck i orden, när ängeln säger: en Frälsare är född åt er. ”Frälsare” (soter) betyder räddare, en hjälpare i all slags nöd. Det var en titel som hade förekommit bland de grekiska furstarna i Orienten och upptagits av kejsarna i Rom. De ville äras som räddare av sitt folk. Här kom den verkliga Räddaren. Han var ”Messias, Herren”. Messias är hebreiska och betyder ”den smorde”. Kristus är den grekiska översättningen, som används här liksom överallt i Nya Testamentet (utom på två ställen hos Johannes där det heter Messias). I en svensk översättning brukar vi använda ”Messias” när det är tal om honom som utlovades i Gamla Testamentet, medan vi säger Kristus när vi tänker på den uppståndne Frälsaren. Det andra namnet, ”Herren” betyder i Nya Testamentet mera än man vanligen tänker på. Det användes bland judarna om Gud själv, i stället för hans högheliga namn som man inte uttalade. Det används om Jesus betyder det att han är Gud. Han har fått ”namnet över alla namn” (Fil 2:9).

”Den himmelska härskaran” är ett av namnen på de väsenden som fyller ”den himmelska världen”. ”Herren Sebaot” betyder just ”härskarornas Herre”. Här i berättelsen om herdarna sjunger de nu sitt Åra vare Gud i höjden. Den översättningen som vi känner så väl från våra högmässor, återger inte hela meningen i den grekiska grundtexten. ”Åra” heter nämligen här ”doxa”, som är det bibliska ordet för Guds härlighet, hans ofattbart tjugusende väsen, som fyller allt med mening och lycka. Den finns där uppe i höjden, i det ljus som vårt jordiska öga inte kan uthärda. Här på jorden skapar Gud ”frid” vilket i Bibeln är samma ord som ”fred” och betecknar Guds goda ordning, den harmoni och lycka som råder, när Guds vilja sker. Man kunde alltså översätta änglasången ungefär så:

Härligheten tillhör Gud i höjden,
och frid skänker han på jorden
åt alla dem som har hans välbehag.

De sista orden lyder ordagrant ”bland välbehagets människor”. Det betyder inte – som man ibland översätter – ”människor av god vilja”, utan det som åsyftas är Guds välbehag, hans barmhärtighet och kärlek som här sänker sig ner till människorna och skapar fred och frid, först och främst frid med Gud genom syndernas förlåtelse.

Herdarna får ett tecken, som är lika paradoxalt som det faktum att just de fick detta budskap. Tecknet på det underbara som hänt är ett fattigt barn, som inte ens har en säng – annars lade man de minsta i vaggor, även om familjen i övrigt sov på dynor som stuvades undan om dagen. Men han som var Messias, Herren, honom skulle de finna i en krubba. Och så fann de honom.

Maria är åter huvudgestalten. Hon nämns före Josef. Det heter att hon gömde allt detta i hjärtat. Att hon gjorde det är kanske orsaken till att vi vet något om detta och att julevangeliet lyder som det gör. Namnet Jesus (Luk 2:21)

Översättning

När åtta dagar gått och han skulle omskäras, fick han namnet Jesus, det som ängeln hade nämnt innan han blev avlad i sin moders liv. Kommentar

Som varje judisk gosse blev Jesus omskuren på åttonde dagen. Genom att födas hade han blivit sann människa. Genom omskärelsen blev han nu upptagen i Guds folk och ställd under Guds lag. Paulus har förstått betydelsen, när han säger att Guds Son i tidens fullbordan ”föddes av kvinna och blev ställd under lagen för att friköpa dem som stod under lagen” (Gal 4:4).

Namnet Jesus är den grekiska formen för det gammaltestamentliga Josua. Det var inget ovanligt namn bland judarna. Det är bildat av en ordstam som betyder frälsning och har alltså – som så många hebreiska namn – en religiös mening. Det kan återges med ”Frälsare” eller ”Gud är frälsning”. Lukas stryker under, att det var Guds mening att hans Son skulle bära just det namnet här på jorden.

Jesus kallas här endast ”han” liksom i början av nästa berättelse och sedan åter och åter i evangeliet. Jesus är den självklara medelpunkten. Det apostoliska budskapet handlade om honom. När man sade ”han” visste alla vem det gällde. Det språkbruket har bibehållits i denna översättning, eftersom det vittnar om något väsentligt i urkristendomen.

Jesusbarnet i templet (Luk 2:22–38)

Översättning

När så deras reningsdagar var förbi, de som föreskrevs i Mose lag, förde de honom upp till Jerusalem för att bära fram honom Herren, enligt den föreskriften i Herrens lag, att allt mankön som är förstfött skall vara invigt åt Herren, och för att frambära offret ”ett par turturduvor eller två unga duvor”, så som det stadgades i Herrens lag.

Och se — i Jerusalem levde en man som hette Simeon, en rättfärdig och from man. Han väntade på en tröstens tid för Israel och helig Ande vilade över honom. Han hade fått den uppenbarelsen av den helige Ande, att han inte skulle se döden förrän han fått se Herrens smorde. Nu kom han till templet ledd av Anden. Och när föräldrarna bar in Jesusbarnet för att göra med det som sed var enligt lagen, tog han det i sina armar och tackade Gud och sade:

Herre, nu låter du din tjänare bryta upp
i frid efter ditt ord,
ty mina ögon har sett din frälsning,
den du berett till att skådas av alla folk,
ett uppenbarelsens ljus för hedningarna
och en härlighet för ditt folk Israel.

Hans far och hans mor förundrade sig över det som blev sagt om honom. Och Simeon välsignade dem och sade till hans mor Maria: Se, han är satt till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som kommer att bli motsagt. Också genom din egen själ skall det gå ett svärd. Så skall många hjärtans tankar uppenbaras.

Där var också en profetissa Hanna, Fanuels dotter av Asers stam. Hon var vid hög ålder. I sju år hade hon levat med sin man i sin första ungdom, och sen hade hon varit änka, tills hon nu var åttiofyra år gammal. Hon lämnade inte templet utan tjänade Gud under fastor och böner, natt och dag. Nu kom hon fram och prisade Gud och talade om honom med alla dem som väntade på Jerusalems förlossning.

Kommentar

I fyrtio dagar var en moder kultiskt oren när hon fött en son och fick inte komma till templet. Sen skulle hon bära fram ett offer av ett årsgammalt lamm och en duva. Men om hon var fattig, kunde det räcka med två duvor. Och Josef och Maria var tydligen fattiga.

Offret var inte den enda orsaken de hade att bege sig till templet. Det fanns också en stadga att allt förstfött av mankön — människa eller djur — skulle räknas som Guds egendom och offras åt honom. I vissa fall kunde ett djur lösas, och en gosse löste man mot en gåva till templet på fem silversiklar. De kunde betalas till prästen var som helst i landet, och för den sakens skull hade Josef och Maria inte behövt ta Jesus med sig till Jerusalem. Men Lukas låter oss ana, att de hade en särskild kärlek till templet och att det var en särskild mening med att Jesus bars fram där.

Det skulle nämligen bli ett möte mellan Messias och det trogna folk som väntat på honom, representerat av två fromma åldringar, som tydligen båda hörde till ”de stilla i landet”. De levde i hoppet om Guds stora ingripande, det som profeterna talat så mycket om. De väntade på ”en tröstens tid för Israel” och ”förlossning för Jerusalem”. De väntade att Gud snart skulle gripa in. Några hade gjort sina beräkningar, andra litade rätt och slätt på löften. Faktum är att förväntningarna just vid denna tid var spända. För konung Herodes var det en källa till ständig misstänksamhet, för de bildade som präglats av den hellenistiska kulturen en orsak till upplyst förakt. Bland nationalisterna och frihetskämparna var det en gromark för nya planer på en våldsamt omstörtning, men för de fromma var det ett ämne för bön och en orsak att fördjupa sig i Skriften. Det är dessa fromma kretsar som träder oss till mötes i Simeon och Hanna.

Först kommer Simeon. Det heter att Anden vilade över honom. Det var i och för sig ett tecken på att messias-tiden var inne. Och Anden hade sagt honom att han skulle få leva tills han fått se ”Herrens smorde”, alltså Messias. Så får han se det fattiga paret med sin sex veckor gamla baby. De har kommit vandrande från Betlehem — en knapp mil — och korsat de väldiga förgårdarna med deras ofantliga pelarrhallar. Som fromma judar har de ofta varit här och vart de skall gå — fram till själva tempelbyggningen, in genom de tunga koppardörrarna i Nikanorporten. Sen står de på kvinnornas förgård med sina pelarrader till höger och vänster och med sina offerbössor. Framför sig har de den höga halvcirkelformade trappan som leder upp till nästa port, den högsta i hela templet. Bakom dem skymtar den inre förgården, med brännofferaltaret och därbakom porten till Det Heliga, den port genom vilken Sakarias sexton månader tidigare gick in för att tända rökoffret.

Här framför den halvrunda trappan stannar de. Simeon vet genast vem han har framför sig. Han tar barnet i sin famn och prisar Gud. Tiden är fullbordad. Han behöver inte vänta längre och inte stå som ett vittne om att morgonen är nära. Han kan dra sig tillbaka och lägga ned sin tjänst. De ord som brukar översättas ”fara hädan i frid” betyder nämligen att få avskedas och lösas från ett uppdrag. ”Herre” heter här inte som vanligt kurios, utan despotes, som betyder ägare eller husbonde (vi har det som lånord, fast i dålig mening). Det menas alltså en husbonde som löser sin trogne tjänare från hans plikter och låter honom dra sig tillbaka för att njuta sitt otium.

Simeon har alltså sett ”Guds frälsning”. Här finns den — i detta lilla barn som han håller i sina armar. Och han ser att det inte bara är en frälsning för Israel utan för alla folk. Att Jesu välde skulle bestå för alla tider har sagts tidigare. Att det skulle sträckas ut över hela jorden sägs här för första gången. Att föräldrarna häpnar är inte att undra över. Simeon ”vördade dem” vilket för en hebré betydde att han prisade dem lyckliga för de gåvor, som han på Guds vägnar kunde lova dem. Det var i själva verket underliga gåvor. Barnet som de nu bar fram till Gud skulle bli till både fall och upprättelse. Gud skulle göra honom till ett tecken som människor måste se och ta ställning till. Och det ställningstagandet skulle bli avgörande. Här skulle det visa sig vad som gömde sig i människornas hjärtan. Och många skulle ta ställning emot honom. Simeon ser framåt mot en tragedi. Också genom Marias själ måste det gå ett svärd. Lidandet hörde med till det som nu skulle komma.

Så kommer gamla Hanna. Den som berättar vet noga besked om henne. Underligt nog var hon av Asers stam, en av de tio förlorade. Hon kallas profetissa. Här lyser nog berättarens kristna språkbruk igenom. Profetian ansågs död bland judarna. På Gamla Testamentets tid hade det funnits profetissor. Rabbinerna brukade räkna med sju stycken. Men i urkristendomen blev profetian en välkänd gåva, både bland män och kvinnor. Och Hanna tycks ha haft något av denna profetians gåva – återigen ett tecken på att tiden var fullbordad. Hade hon levat några århundraden senare hade hon kanske blivit eremit eller nunna. Nu höll hon sig till templet. Kanske hon rentav hade något krypin i förgårdarna där hon fick bo. Texten kan tolkas så. I templet tillbragte hon i varje fall sina dagar, under fastor och böner. Och nu kom också hon och visade sin glädje. Tydligt var det en glädje över att Guds löften hade gått i uppfyllelse. När det heter att hon talade ”om honom” kan det syfta på Gud men det kan också betyda att hon talade om Jesus. I den nya norska kyrkobilabeln heter det att hon talade om ”barnet”. I varje fall förutsätter berättelsen att hon sade i sak detsamma som Simeon: Här hade Gud sänt sitt folk frälsning. Dråp, vrede och fiendskap (Luk 2:39–40) Översättning

När de fullgjort allt som var föreskrivet i Herrens lag, vände de tillbaka till Galileen, hem till sin stad Nasaret. Och gossen växte upp och blev stark och full av visdom, och Guds nåd vilade över honom.

Kommentar

Det är tydligt att den källa ur vilken Lukas fått sina uppgifter om Jesu födelse är en annan än den som Matteus har känt till. Hos Lukas hör vi ingenting om barnmordet i Betlehem och flykten till Egypten. Matteus å sin sida säger ingenting om att Josef och Maria hade varit i Nasaret innan de bosatte sig där efter landsflykten. Det är naturligtvis möjligt att Josef – som också enligt Lukas hörde hemma i Betlehem – mer eller mindre tillfälligt hade kommit till Galileen, där det fanns gott om arbetstillfällen för en byggnadsarbetare under Herodes dagar, och att han i Nasaret hade lärt känna Maria. Men hur vi än försöker kombinera uppgifterna hos Matteus och Lukas är vi hänvisade till gissningar.

Nu är det ju så att alla berättare måste göra ett urval. Det finns alltid luckor i deras skildring. De luckorna vållar ofta problem, om man har framför sig två skildringar av samma händelser, gjorda ur helt olika synvinkel. Det har ofta påpekats, att det här är fråga om två människors olika sätt att uppleva samma sak: Hos Matteus skildras händelserna så som Josef bör ha upplevt dem, medan hos Lukas allting ses med Marias ögon. Om nu de har rätt som på goda grunder menar, att både Lukas och Matteus haft förbindelse med urförsamlingen i Jerusalem och tillgång till de traditioner som bevarats där, ligger det nära till hands att förmoda att de haft olika källor att ösa ur, vilka var för sig förmedlat det som man visste i kretsar som stått Josef eller Maria nära. Dessa av varandra oberoende källor har tydligt sagt detsamma på den avgörande punkten: Jesus föddes i Betlehem, som en ättling av Davids släkt. Han föddes inte som andra barn, utan på ett sätt som aldrig förekommit förr eller senare, ett sätt som båda källorna ser som ett under av den helige Ande och ett av bevisen på att han var Guds Son. Och denna tradition har förmedlats av judar, som sist av allt skulle ha berättat något sådant om de inte varit övertygade om att det var så det skedde.

Om Jesus uppväxtår berättas helt kort att han växte upp och ”blev stark och full av visdom”. Det menas Guds visdom, som i Gamla Testamentet är ett av särdragen i Guds väsen, jämförbart med hans härlighet och helighet, något som egentligen inte kan beskrivas, eftersom vi här på jorden bara känner det aningsvis – tydligast just så som det uppenbarats hos Jesus Kristus.

Så följer den enda berättelsen evangelierna ger oss om Jesus i tonårsåldern.

Gossen Jesus bland Israels lärare (Luk 2:41–52)

Översättning

Vid påskhögtiden brukade hans föräldrar varje år gå upp till Jerusalem. När han var tolv år, drog de som vanligt upp till högtiden och stannade där tills festdagarna var över. När de vände tillbaka, blev gossen Jesus kvar i Jerusalem utan att hans föräldrar visste det. De trodde att han var med i följet på vägen, och så vandrade de en dagsled och letade efter honom bland släkt och vänner. När de inte fann honom, vände de tillbaka till Jerusalem för att söka efter honom. Efter tre dagar fann de honom i templet, där han satt mitt bland lärarna och lyssnade och ställde frågor till dem. Alla som hörde honom häpnade över hans förstånd och över hans svar. När hans föräldrar fick se honom blev de utom sig av häpnad, och hans moder sade till honom: Barn, hur kunde du handla så mot oss? Se, din far och jag har sökt efter dig och varit i stor oro. Då svarade han dem: Varför behövde ni söka efter mig? Visste ni inte att jag måste vara i min faders hus? Men de förstod inte vad han ville säga dem.

Så följde han med dem och kom ned till Nasaret, och han underordnade sig ständigt under dem. Men hans mor gömde allt detta i sitt hjärta. Och Jesus växte till i visdom och ålder och var till glädje för både Gud och människor. Kommentar

Tre gånger om året skulle varje judisk man fira högtid i Jerusalems tempel (5 Mos 16:16). I praktiken uteblev många. Det var ett tecken på allvarlig gudsfruktan, när Jesu föräldrar varje år firade påsk i Jerusalem, isynnerhet som de stannade alla sju dagarna, vilket inte var föreskrivet. En sådan resa måste ha tagit minst inemot tre veckor i anspråk för en galileisk familj

Vid tretton års ålder blev en jude en ”lagens son” och räknades som religiöst fullmyndig och skyldig att fullgöra allt vad lagen bjöd. I fromma kretsar började man tidigt vänja barnen att iaktta lagens bestämmelser och lät dem följa med på vallfärderna till Jerusalem. Det är därför troligt att Jesus redan förut hade varit med på påskresan. Det kan förklara att föräldrarna

det så lugnt fast pojken saknades. De kan ha räknat med att han började bli resvan och visste hur han skulle klara sig. Men när de inte fann honom någonstans i det stora resällskapet, där folket från samma trakt gärna följdes åt, blev de allvarligt oroliga och skyndade tillbaka. Att hitta en pojke i Jerusalem strax efter påsk var inte lätt. Staden hade normalt – gissningsvis – omkring 50 000 invånare. Vid påsk hade befolkningen mångdubblats. Överallt trängdes främlingar och ingen fäste sig vid en ensam tolvåring.

Först på tredje dagen – troligen räknat från beslutet att återvända – började föräldrarna leta på tempelplatsen och till sin häpnad Jesus bland Israels lärare, alltså bland rabbinerna. Inom tempelområdet fanns en synagoga, och där – kanske också i förgårdarnas pelarhallar – undervisade rabbinerna. Både undervisning och förkunnelse – som man inte så noga skilde åt – skedde i form av samtal. Rabbinerna satt tillsammans och hjälptes åt att belysa ett ställe i Skriften. Det ställdes frågor – både av åhörarna och i deras egen krets – som de besvarade. Till sin gränslösa häpnad finner nu Josef och Maria att Jesus sitter mitt ibland dem och deltar i deras samtal. Han – tolvåringen som ännu inte är en lagens son! – har tagit plats bland Israels lärare. Bättre kan det inte belysas, vad berättelsen nyss menade med att han var ”full av visdom”.

När nu Maria förebrår sin son att han berett sina föräldrar all denna oro, svarar han med en häpen fråga. Visste de inte var de skulle söka? Måste han inte vara ”i det som tillhör min Fader” som svaret egentligen lyder. De orden visar inte bara hur självklart det var för Jesus, att templet verkligen var Guds hus. De visar också ett förhållande till Gud, som ingen from jude tidigare gjort anspråk på. Gud kunde nog kallas Israels Fader, men att en enskild människa kallade honom min Fader var något oerhört. Och här skedde det med en barnslig självklarhet. Det var inte underligt att föräldrarna häpnade och inte kunde förstå honom.

Det ligger i denna berättelse en första antydning om det främlingsskap som skulle uppstå mellan Jesus och hans närmaste, tills de slutligen hade förstått och accepterat att han verkligen var Guds Son. Maria gömde i sitt hjärta också det hon inte förstod. När hon slutligen förstod vet vi inte. För Jesu bröder kom den dagen inte förrän efter uppståndelsen.

Men Guds Son ”underordnade sig ständigt” i sitt barndomshem. Vi möter här ett av Nya Testamentets huvudord: att underordna sig. Det betyder att av kärlek till Gud gå in under hans ordning. Gud har stiftat en rad ”ordningar” för livet i världen, ordningar som rör man och hustru, föräldrar och barn, överordnade och underordnade i arbetet. Det hör med till Jesu livsverk, att han själv gick in under denna ordning och lydde sina föräldrar fast han var Guds Son. Också i det stycket är han en förebild för oss.

Josef nämns här för sista gången hos Lukas. Troligen var han död, när vi närmast möter Jesus.

Copyrightregler:

Bo Giertz är upphovsman till såväl översättning som kommentar, Nedladdning och utskrift av såväl översättning som kommentar får endast ske för personligt bruk, All övrig användning av såväl översättning som kommentar måste godkännas av rättsinnehavarna samt

Stiftelsen bibelskolan.com åtar sig att förmedla eventuella förfrågningar om vidare användning av översättning och/eller kommentar till rättsinnehavarna.

REGISTER:Nya Testamentet Lukas evangelium